

SKATTEMINISTERIET

Redegørelse

J.nr. 2010-151-0003
25. januar 2011

Redegørelse til Folketinget om undersøgelse af gaver og andre fordele mv.

1. Indledning

På baggrund af at en tidligere kontorchef i SKAT i medierne har givet udtryk for, at flere personer i ToldSkat i 1990'erne modtog bestikkelse fra en it-leverandør, har skatteminister tilkendegivet, at han vil give Folketinget en redegørelse om modtagelse af gaver og andre fordele i Skatteministeriets departement, ToldSkat og SKAT.

Sagen er opstået, efter at Jyllands-Posten bragte et interview med den tidligere kontorchef, som oplyste, at "han havde modtaget bestikkelse" i løbet af den tid, han havde været kontorchef i edb-afdelingen i ToldSkat i 1993 til 1995.

Bestikkelsen skulle ifølge ham have bestået i, at han og andre chefer i afdelingen havde deltaget i et seminar i Paris, som en it-leverandør arrangerede. SKAT skulle have betalt for flyrejser og hoteller, og it-leverandøren skulle have betalt for middage på fine restauranter. Såfremt der var medrejsende ægtefæller, skulle it-leverandøren ligeledes have betalt middage for dem.

Som følge heraf blev spørgsmålet rejst, om der var tale om en dårlig virksomhedskultur i SKAT. Denne problemstilling har den tidligere kontorchef ligeledes redegjort for i et åbent brev til skatteministeren.

Skatteministeriet har derfor udarbejdet en redegørelse, der så vidt muligt beskriver de faktiske forhold, der har været i Skatteministeriet med hensyn til at modtage gaver og andre fordele mv. gennem årene, jf. endvidere svarene på spørgsmål 336, 337 og svar på 623 (SAU, alm. del, 2009/2010).

2. Iværksættelse af faktisk undersøgelse

Som følge af skatteministerens udmelding om, at der skulle udarbejdes en redegørelse af Skatteministeriet, tog ledelsen i ministeriet kontakt til chefororganisationerne i DJØF og DTS (Dansk Told & Skatteforbund). Organisationerne blev informeret om formålet med redegørelsen og selve spørgerammen til cheferne. Der har således løbende været dialog mellem ledelsen og organisationerne, herunder med repræsentanter for Djøfs hovedorganisation, der også har deltaget i møder med ledelsen.

Redegørelsen er baseret på chefernes besvarelse af en spørgeramme, som blev udsendt den 20. april 2010 til 216 nuværende chefer og 151 tidligere chefer, i det omfang det har været muligt at finde frem til disse. Spørgerammen var ledsaget af et brev fra departementschef Peter Loft, som beskrev baggrunden og formålet. Brevet, samt kopi af spørgerammen, kodeks og oplysningspligtens omfang er vedlagt som bilag.

Oprindeligt blev cheferne bedt om at svare senest den 28. april 2010. Cheforganisationerne afholdt imidlertid et møde med medlemmerne dagen efter spørgerammen blev udsendt. På mødet deltog også repræsentanter fra ledelsen i Skatteministeriet samt DJØF, og mødet medførte en mindre justering af spørgerammen samt en opfølgende mail den 23. april 2010 fra departementschef Peter Loft, hvorefter svarfristen blev forlænget til den 3. maj 2010. Denne mail er ligeledes vedlagt.

3. Undersøgelsens omfang og formål

3.1 Personkredsen

Siden 1993 har Skatteministeriet været igennem flere omstruktureringer. Redegørelsen dækker derfor Skatteministeriets departements og ToldSkats / SKATs forhold. Tidligere ansættelsesforhold, fx i kommunerne, er ikke omfattet. Perioden omfatter tiden fra og med 1993, til spørgeskemaet blev udsendt i april 2010. 1993 er valgt som starttidspunkt, da årene 1993 til 1995 er den periode, der har været draget frem i det ovenfor omtalte interview, der har givet anledning til redegørelsen.

De chefer, der er omfattet af redegørelsen, er alle nuværende ansatte, som er eller har været i lønramme 37 og højere i departementet og ToldSkat / SKAT samt tidligere ansatte samme steder i lønramme 37 og op inkl. chefer, der nu er på rådighedsløn. Det blev oplyst over for de nuværende chefer, at de havde pligt til at besvare spørgeskemaet, uanset om de havde noget at angive. Cheferne blev samtidig orienteret om grundsætningen om selvinkriminering, hvorefter ingen er forpligtet til at afgive sådanne udtalelser og oplysninger mv., at han derved risikerer at ifalde straf, herunder tjenstligt ansvar, jf. afsnit 3.4.

For begge grupper forudsættes, at der alene redegøres for den del af ansættelsen, hvor man har været i lønramme 37 og derover.

Hensigten med undersøgelsen er at klarlægge, om der i Skatteministeriet i den pågældende periode har hersket en kultur i forbindelse med modtagelse af gaver, deltagelse i arrangementer og afholdelse af tjenesterejser, som kan give anledning til de generelle beskyldninger, som den tidligere kontorchef er fremkommet med.

3.2 Faktuelle oplysninger

Kernen i redegørelsen er ydelser mv., der er modtaget fra private aktører. Det betyder, at der undtages gaver, arrangementer og rejser, hvor kun offentlige myndigheder er involveret.

Redegørelsens faktuelle indhold bygger på oplysninger, som personkredsen selv har indsendt via den spørgeramme, som er sendt til alle ovennævnte chefer. Skatteministeriet har sendt de oplysninger, der findes i systemer, til de adspurgte chefer som hjælp til at genkalde rejser, årstal mv. Det drejer sig om oplysninger i rejseafregningssystemer og hos rejsebureauer, som ministeriet har anvendt.

På baggrund af dette skulle cheferne oplyse om alle relevante ydelser:

1) Gaver og andre fordele mv. med undtagelse af uvæsentlige gaver som sædvanlige lejlighedsgaver, dvs. mindre gaver til fx jubilæer og fødselsdage og meget beskedne gaver til fx jul og nytår.

2) Arrangementer, som er afholdt af virksomheder mv., fx kultur- eller sportsbegivenheder og om større bespisninger. Undtaget var brede, offentlige arrangementer som fx uddeling af digitaliseringspriser og bespisninger hos organisationer (fx personaleorganisationer, erhvervs- og interesseorganisationer og brancheforeninger). Undtaget var ligeledes generelle kurser eller uddannelsesforløb, selv om de er udbudt af virksomheder mv., hvis forløbene er betalt af Skatteministeriet. Arrangementer, der indgår i sådanne forløb og er betalt af private aktører, skulle oplyses.

3) Rejser, herunder rejser betalt af Skatteministeriet, hvor der er involveret en privat aktør som betaler, delvis betaler eller arrangør i øvrigt. Arrangementer under rejserne skal oplyses i lighed med arrangementer uden for rejser nævnt under 2). Rent faglige kursus- og opdateringsrejser betalt af ministeriet, herunder skattefaglige rejser til fx kongresser afholdt af IFA (International Fiscal Association) skulle dog ikke oplyses.

Cheferne blev opfordret til at oplyse om en ydelse, hvis de var i tvivl.

3.3 Forbehold

Metoden, hvorved oplysningerne er fremskaffet – nemlig ved selvangivelse fra cheferne – er valgt, idet det synes at være den eneste reelle mulighed for at afdække perioden på 17 år.

Emnerne for redegørelsen er kendetegnet ved, at der som udgangspunkt ikke foretages centrale registreringer. Gaver og arrangementer registreres ikke. Alene for så vidt angår rejser registreres der oplysninger. Det gælder i forhold til foretagne flyrejser, som kan oplyses via rejsebureauer, ligesom der registreres oplysninger i rejseafregningssystemet, der dog alene indeholder anvendelige oplysninger, når der har været tale om, at den ansatte har haft udlæg under rejsen. Også rejseområdet er dog præget af mangel på oplysninger tilbage i tid, da oplysninger kun skal gemmes fem år tilbage.

Der foreligger således ikke et samlet, objektivi datagrundlag, som redegørelsen kan baseres på. Dermed er oplysningerne i sagens natur baseret på chefens egen hukommelse og opfattelse af en given situation. Dette kombineret med det lange tidsforløb 17 år tilbage i tiden medfører selvsagt en række usikkerhedsmomenter.

3.4 Selvinkriminering

I Danmark gælder grundsætningen om selvinkriminering, der indebærer, at ingen er forpligtet til at afgive sådanne udtalelser og oplysninger mv., at han derved risikerer at ifalde straf. Dette princip gælder selvsagt også for ansatte i Skatteministeriet. Hvis oplysningerne kan afsløre forhold, der betyder, at den ansatte kan risikere at ifalde tjenstligt ansvar, gælder formentligt, at den ansatte kan nægte at give de pågældende oplysninger. Vælger den ansatte alligevel at udtale sig, har den pågældende pligt til at sige sandheden, medmindre personen er mistænkt for strafbare forhold.

4. Regler og retningslinjer om gaver og andre fordele

4.1 Den generelle retstilstand vedrørende gaver mv.

Spørgsmålet om, hvorvidt offentligt ansatte kan modtage gaver eller andre fordele

fra private, som de tilbydes i forbindelse med deres arbejde, er reguleret i straffeloven og af almindelige forvaltningsretlige principper.

A) Straffelovens forbud i § 144 mod bestikkelse inden for den offentlige forvaltning er formuleret således:

”Den, der i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.”

Østre Landsret har i en dom vedrørende straffelovens § 144, UfR 1985, side 270, udtrykt følgende:

”Der bør gælde snævre grænser for offentligt ansattes adgang til at modtage gaver, ydelser i forbindelse med repræsentation og andre personlige begunstigelser fra personer og firmaer, med hvem de kommer i tjenstlig berøring. [...] Grænsen for tilladeligheden af ydelser er i de senere år søgt draget snævert i dansk forvaltningsret, således at alene ydelser, der ikke med rimelighed kan formodes at ville påvirke en offentlig ansat eller at kunne give anledning til mistanke herom, accepteres. Grænsen for det tilladelige efter forvaltningsretten er dog fortsat ikke sikkert fastlagt. I strafferetlig henseende findes lignende overvejelser som i forvaltningsretten at være afgørende, men med den betydelige grad af usikkerhed, der må kræves for at kunne statuere et strafansvar, vil grænse for det retligt acceptable efter straffelovens § 144 efter omstændighederne blive videre end i forvaltningsretlig henseende.”

Det fremgår af dommen, at der ved fastlæggelse af grænserne bl.a. ses på art og omfang af ydelser, den ansattes stilling og beslutningskompetence, opnåelse af direkte vinding i økonomien eller blot visse fordele, der ikke modsvares af besparelser, initiativ i forhold til at opnå ydelsen og tilladelse fra en overordnet.

Der foreligger ikke nyere trykt praksis fra domstolene, hvor der mere generelt gives udtryk for grænserne for adgangen til at modtage gaver.

Det kan dog nævnes, at der foreligger en utrykt dom fra Københavns Byret afsagt i 2006, hvor byretten fandt, at der forelå en overtrædelse af § 144 ved, at en offentligt ansat havde modtaget fire fodboldrejser til udlandet. Straffen bortfaldt dog som følge af formildende omstændigheder, herunder at den pågældende allerede var idømt en disciplinærstraf.

B) Bestemmelsen i § 144 antages ikke at gøre udtømmende op med, i hvilket omfang offentligt ansatte mv. bør undlade at modtage gaver eller andre fordele. Ombudsmanden har i en sag, FOB 1976, side 83 ff., bl.a. udtalt følgende:

”[synspunkter], der er beslægtede med de betragtninger, der ligger til grund for bl.a. habilitetsreglerne, taler for, at personer i offentlig

tjeneste eller hverv undlader i deres egenskab af offentligt ansatte mv. at modtage begunstigelser fra private, der efter deres art og/eller den sammenhæng, hvori de ydes, efter en generel bedømmelse kan være egnede til at skabe tvivl om, at de pågældendes afgørelser, herunder indgåelse af kontrakter, sker på upartisk måde.

[...] [jeg finder] anledning til at understrege, at pligten for personer i offentlig tjeneste og hverv til at afslå modtagelse af begunstigelser ikke alene er bestemt af, i hvilket omfang modtagelsen af en begunstivelse indebærer en mere konkret risiko for, at afgørelser vil blive truffet (kontrakter indgået) under hensyntagen til begunstigelsen og ikke ud fra rent saglige overvejelser af, hvad varetagelsen af offentlige interesser (kommunens interesser) tilsiger. Der må herudover lægges afgørende vægt på, at modtagelse af begunstigelser kan være egnet til i offentligheden at skabe en – begrundet eller ubegrundet – almindelig mistillid med hensyn til de hensyn, der bestemmer forvaltningens afgørelser.”

C) I forvaltningslovens § 3 er der fastsat regler om habilitet i forbindelse med udøvelsen af offentligt hverv:

”Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,

4) sagen vedrører klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsvirksomhed over for en anden offentlig myndighed, og vedkommende tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen angår, eller

5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. Inhabilitet foreligger dog ikke, hvis der som følge af interessens karakter eller styrke, sagens karakter eller den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn.”

Reglerne om inhabilitet skal således være med til at sikre, at der inden for det offentlige træffes beslutninger, der er præget af objektivitet og saglighed, og at

beslutningerne er uafhængige af personlige og økonomiske interesser hos den eller dem, der er involveret i beslutningsprocessen.

D) Ud over straffelovens og forvaltningslovens regler findes der en vejledning om "God adfærd i det offentlige" udgivet den 4. juni 2007. Vejledningen er udarbejdet af Personalestyrelsen/Finansministeriet i samarbejde med KL, Danske Regioner, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Justitsministeriet og DJØF.

Vejledningen er en samlet fremstilling af temaet om god adfærd i det offentlige. Afsnittet om gaver svarer indholdsmæssigt til gavekodeks i Skatteministeriet, som er offentliggjort den 6. april 2010, jf. nedenfor under pkt. 4.2. I vejledningen er bl.a. nævnt fire forskellige tilfælde, hvor offentligt ansatte kan modtage det, som kan betegnes "egentlige" gaver: (1) sædvanlige lejlighedsgaver i forbindelse med arrangementer af personlig karakter, fx særlige fødselsdage, jubilæer og afsked, (2) beskedne gaver i forbindelse med højtider, fx. jul eller nytår, (3) beskedne "taknemmelighedsgaver" i tilfælde, hvor det vil være uhøfligt, hvis gaven returneres, og (4) kutymemæssige gaver i forbindelse med tjenstlige besøg fra eller i udlandet. Vejledningen indeholder ikke en nærmere beskrivelse af, i hvilke tilfælde offentligt ansatte udenfor de egentlige gavetilfælde efter omstændighederne kan tage imod en fordel, der ydes af en privat borger eller virksomhed.

E) KL har den 19. marts 2010 udarbejdet et notat om det retlige grundlag for regler om modtagelse af gaver og andre fordele for offentligt ansatte, som bl.a. indeholder et afsnit om møder med bespisning og fremvisning af anlæg og faciliteter o.l. som naturlige led i samarbejdet mellem myndigheder og private virksomheder.

Derudover har Personalestyrelsen i maj 2010 udarbejdet et notat om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele, hvor der nævnes en række eksempler på ydelser, der falder inden for og uden for de forvaltningsretlige principper.

4.2 Retningslinjer i Skatteministeriet vedrørende modtagelse af gaver mv.

I 1990 fusionerede told- og skattevæsenet til én enhed – ToldSkat. Det tidligere toldvæsen havde haft et såkaldt virksomhedsdekorum, hvoraf det blandt andet fremgik, at modtagelse af gaver og traktement i relation til tjenesteudøvelsen var en overtrædelse af reglerne om tjenstemandens forhold, som ville blive anset som tjenstlig forseelse og behandlet efter disciplinærreglerne

Dekorumreglerne blev ikke gentaget i det nye ToldSkat.

I maj 2003 udsendte told- og skattedirektøren en meddelelse: "Ansatt i ToldSkat – Hvad kan jeg, hvad skal jeg, og hvis det går galt, hvad så?"

Meddelelsen indeholder følgende afsnit om modtagelse af gaver og andre fordele:

"Modtagelse af gaver eller fordele i strid med straffelovens § 144. Du må ikke tage imod bestikkelse: "Den der i udøvelse af dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel, straffes med hæfte eller fængsel i indtil 6 år, under formildende omstændigheder med bøde.

Modtagelse af fordele fra samarbejdspartnere

Det sker, at samarbejdspartnere inviterer medarbejdere i ToldSkat til at deltage i sociale arrangementer. Du kan tage imod invitationen, hvis omfanget af det sociale eller underholdningsmæssige islæt står i rimeligt forhold til det forretningsmæssige udbytte af arrangementet.

Som ansat i ToldSkat bør du ikke tage imod gaver fra samarbejdspartnere, hvis gaven kan bringe dig i et afhængighedsforhold. Det er f.eks. i orden at tage imod en æske chokolade, som du deler med dine kolleger.

Under kontrol i en virksomhed er det i orden at tage imod kaffe mv. Du kan også indtage en frokost i virksomhedens kantine.

Du bør ikke tage imod rabatter på varer hos virksomheder, du skal kontrollere, hvis rabatterne tilbydes p.g.a. ansættelsen i ToldSkat. Dette gælder naturligvis ikke tilbud, som du får via personaleforeningen.”

I november 2006 udsendte SKAT nogle etiske retningslinjer til lederne i SKAT vedrørende deres omgang med leverandører, samarbejdspartnere m.m. Retningslinjerne blev indskærpet i september 2009.

Formålet med disse etiske retningslinjer for ledere er bl.a. at sikre, at der ikke kan stilles spørgsmålstegn ved organisationens omgang med leverandører og samarbejdspartnere.

De etiske retningslinjer for ledere indeholder bl.a. følgende afsnit:

”Når du modtager et tilbud om deltagelse i et arrangement fra en leverandør eller andre samarbejdspartnere, skal du altid overveje, om din deltagelse er sagligt begrundet. Det betyder også, at du skal overveje, om du skal deltage i et eventuelt tilknyttet socialt arrangement. Det vil altid være en konkret vurdering, afhængig af tilbuddets art.

Er et arrangementet primært fagligt begrundet, evt. med en frokost undervejs og/eller middag, kan du tage imod tilbuddet uden problemer.

Hvis arrangementet i altovervejende grad er socialt, anbefales det, at du ikke tager imod tilbuddet, da det netop i disse situationer vil kunne bebrejdes SKAT, at organisationen udsættes for en potentiel interessekonflikt på grund af din deltagelse.

Af og til vil du måske blive tilbudt at medbringe en ledsager til et arrangement. Også i disse situationer vil det være en konkret vurdering, om arrangementet i overvejende grad har et socialt formål, der betyder, at du ikke bør tage imod tilbuddet.

Særligt med hensyn til gaver skal det fremhæves, at du som leder i SKAT ikke bør tage imod gaver fra samarbejdspartnere eller andre, hvis gaven kan bringe dig i et afhængighedsforhold eller medvirke til at svække den tillid, troværdighed og respekt, der præger

SKATs opgavevaretagelse. Du bør derfor som udgangspunkt ikke tage imod personlige gaver.

Du skal altid og ubetinget afslå et tilbud om at få betalt dine rejseomkostninger i forbindelse med deltagelse i et arrangement.

Samlet set bør du altså som leder til stadighed sikre, at der ikke kan stilles spørgsmålstejn ved, at det forretningsmæssige og faglige udbytte af din deltagelse og/eller modtagelse af gaver i væsentlig grad overstiger den sociale og underholdningsmæssige værdi af samme. I situationer, hvor SKAT kører udbudsrunder, kontraktforhandlinger eller lignende, bør din opmærksomhed i forhold til omgang med leverandører mv. være skærpet.”

I september 2009 blev der til alle ansatte i SKAT udsendt en meddelelse, hvoraf det bl.a. fremgår, at det adfærdskodeks, der fremgår af ToldSkat-meddelelsen ”Ansatt i ToldSkat ...”, fortsat er gældende, og der er link til den tidligere meddelelse.

Det bemærkes, at Skatteministeriets departement ikke har haft nedskrevne retningslinjer for modtagelse af gaver mv. Først med offentliggørelsen af adfærdskodeks vedrørende gaver mv. i april 2010, jf. nedenfor, er der indført særskilte retningslinjer for de ansatte dér.

4.3 Forvaltningsretlige principper

Som det fremgår, bør offentligt ansatte som udgangspunkt være tilbageholdende med i forbindelse med deres hverv at modtage gaver og andre fordele fra private borgere eller virksomheder.

I det enkelte tilfælde afhænger det af en konkret vurdering, om det ligger inden for rammerne af de forvaltningsretlige principper på området, hvis en offentligt ansat modtager en gave eller anden fordel fra en privat.

Der må ved den konkrete vurdering lægges vægt på, om modtagelsen efter en generel og objektiv bedømmelse – navnlig efter gavens eller fordelens art og den sammenhæng, hvori den ydes – kan være egnet til at skabe tvivl om, hvorvidt den offentligt ansatte vil være saglig og upartisk i varetagelsen af sine arbejdsopgaver.

Offentligt ansatte er ikke i alle henseender afskåret fra at modtage gaver eller andre fordele fra private. Der vil således være en række situationer, hvor det ligger inden for rammerne at modtage ydelser fra private.

Modtager en offentligt ansat en passende modydelse eller eventuelt blot en påskønnelse for et oplæg eller lignende, som den ansatte har leveret, kan den offentligt ansatte slet ikke siges at have modtaget en fordel.

Der vil være situationer, hvor den fordel, der ligger i at deltage vederlagsfrit i et arrangement, er så beskeden, at den bl.a. af den grund ikke er egnet til at skabe tvivl om den ansattes partiskhed.

Der vil også være tilfælde, hvor der er en sådan sammenhæng mellem den offentligt ansattes tjenstlige forhold og fx et kulturelt arrangement, at det i forhold til vedkommende offentligt ansatte slet ikke kan betragtes som en fordel, at den pågælden-

de har gratis adgang til arrangementet. Dette omfatter fx tilfælde, hvor deltagelsen indgår som et led i arbejdet, fx hvor et ministerium har til opgave at føre tilsyn eller kontrol med, at lovgivningen overholdes i forbindelse med et arrangement, eller hvor deltagelsen er et sagligt led i behandlingen af en konkret sag.

Offentligt ansatte kan også deltage i arrangementer, hvis deltagelsen tjener et repræsentativt formål. Her kan der bl.a. være tale om i almindelighed bredt anlagte og evt. offentligt kendte arrangementer, fx i forbindelse med en virksomheds jubilæum eller et årsmøde i en organisation, hvor den offentligt ansatte deltager på lige fod med andre.

Dertil kommer situationer, hvor udgifter til fx en rejse, som en privat har betalt, er eller kunne have været afholdt af den offentligt ansattes arbejdsgiver inden for de relevante bevillingsmæssige rammer. De fordele, som den offentligt ansatte i sådanne tilfælde måtte kunne siges at have opnået, vil altså ikke stride mod de forvaltningsretlige principper for offentligt ansattes modtagelse af gaver eller andre fordele fra private.

Når offentligt ansatte deltager i faglige arrangementer, hvad enten arrangementet, fx en konference, holdes i Danmark eller udlandet, kan der som integreret element i det faglige arrangement indgå en frokost, middag eller lign. forplejning eller et kulturelt indslag, som betales af den, der arrangerer konferencen mv. eller af en anden privat. En sådan frokost mv. kan i visse tilfælde siges at rumme en økonomisk fordel (besparelse) for den ansatte. Også i denne sammenhæng vil det afgørende være, om modtagelsen af den pågældende frokost mv. efter en generel bedømmelse kan være egnet til at skabe tvivl om den offentligt ansattes upartiskhed. Denne vurdering må imidlertid antages at føre til, at der er en relativ vid adgang for offentligt ansatte til at tage imod en frokost mv., der indgår som et integreret element i et fagligt arrangement. En offentligt ansat bør dog ikke tage mod frokoster mv., der må karakteriseres som omfattende.

Endelig kan nævnes, at der i tilfælde, hvor den pågældende ydelse kan værdiansættes, og hvor den offentligt ansatte selv betaler et modsvarende beløb, heller ikke foreligger nogen gave eller anden fordel.

5. Skatteministeriets initiativer i forbindelse med den konkrete sag

Den 6. april 2010 blev der til alle i Skatteministeriet udsendt en meddelelse om revideret adfærdskodeks vedrørende gaver mv. Der er fra den interne meddelelse link til hele adfærdskodeks vedrørende gaver mv.

Formålet med det reviderede adfærdskodeks vedrørende gaver mv. er at forebygge, at der opstår situationer, hvor der kan rejses tvivl om de ansattes upartiskhed.

Det nye kodeks vedrørende gaver mv. indeholder bl.a. følgende punkter:

- Ansatte i Skatteministeriet skal være varsomme med at deltage i kulturelle eller sociale arrangementer og kan kun tage imod invitationen, hvis omfanget af det sociale eller underholdningsmæssige islæt står i rimeligt forhold til det forretningsmæssige udbytte af arrangementet. Denne agt-

pågivenhed gælder også arrangementer i udlandet af både kortere og længere varighed.

- Ansatte i Skatteministeriet bør generelt være yderst tilbageholdende med at modtage gaver i forbindelse med deres arbejde.
- En ansat, der bliver tilbudt en gave fra en person eller virksomhed, bør således undlade at tage imod gaven, hvis den har sammenhæng med den pågældendes ansættelse i Skatteministeriet. Du bør være ekstra opmærksom på denne problemstilling i situationer, hvor du er involveret i udbudsrunder, kontraktforhandlinger eller lignende på vegne af Skatteministeriet.
- Ansatte kan dog modtage mindre gaver i forbindelse med arrangementer af personlig karakter, for eksempel særlige fødselsdage, jubilæer eller afsked. Tilsvarende kan der, for eksempel ved jul eller nytår, modtages meget beskedne lejlighedsgaver for eksempel fra "faste forretningsforbindelser".

Samme dag, som det nye kodeks vedrørende gaver mv. blev offentliggjort, anmodede departementschefen alle ledere i Skatteministeriet om at holde et møde med medarbejderne og indskærpe retningslinjerne om gaver mv. Formålet var at tilgodese medarbejdernes retssikkerhed og sikre, at alle blev gjort opmærksomme på de nye retningslinjer for gaver mv. Mødet gav også mulighed for at drøfte, hvad de nye retningslinjer specifikt betød for arbejdet i de enkelte grupper/kontorer.

6. Resultat af de indkomne oplysninger

6.1 Indledning

Skatteministeriet har udsendt spørgeskemaer til i alt 367 chefer om modtagelse af gaver mv. i perioden 1993 til 2010. Heraf har 324 svaret. Der er tale om 216 nuværende chefer, som alle har besvaret spørgeskemaet, og 151 forhenværende chefer, hvoraf 74 pct. har svaret. Oplysningerne fremgår mere præcist af nedenstående tabel.

	Spørgeskræmme tilsendt	Svar returneret	Har ikke modtaget ydelser omfattet af spørgeskræmme	Har deltaget i arrangementer*	Har deltaget i rejser*	Har modtaget gaver*
Nuværende chefer	216	216	155	33	38	9
Tidligere chefer	151	108	93	7	7	1
I alt	367	324	248	40	45	10

*omfattet af spørgeskræmme

I det følgende er de to chefgrupper behandlet under ét. Af de 324 chefer, der har svaret, har 248 oplyst, at de ikke har modtaget nogen form for gaver mv., mens 76 chefer har oplyst at have modtaget ydelser omfattet af spørgerammen.

De tre grupper gaver, arrangementer og rejser spreder sig over alle årene fra 1993 til 2010, dog med hovedvægt på de senere år. Denne fordeling kan have flere årsager. Antallet af medarbejdere i SKAT voksede fra ca. 5.000 til ca. 10.000 som følge af fusionen af de kommunale og statslige skattemyndigheder i 2005. I den forbindelse blev antallet af chefer i lønramme 37 og derover i SKAT øget med 85 chefer fra 126 til 211 chefer i slutningen af 2005.

Dertil kommer, at den nyere tid naturligt står klarest i erindringen hos de adspurgte, ligesom det er de seneste år, der understøttes af registrerede oplysninger - dog kun på rejseområdet - og af kalenderoplysninger.

I forbindelse med gennemgangen af chefernes selvangivelser er det konstateret, at der vedrørende enkelte oplysninger er sket dobbeltregistreringer. Dette kan forekomme på grund af, at oplysningen er indberettet to gange ved en fejl, eller det kan være sket, hvis en chef har indberettet samme begivenhed i to kategorier, eksempelvis at samme middag er indberettet i forbindelse med både et arrangement og en rejse. I tilfælde, hvor det klart fremgår, at der er tale om dobbeltregistreringer, er det endeligt opgjorte resultat korrigeret, således at oplysningerne kun fremgår én gang.

Der er afgivet en del oplysninger, som falder uden for spørgerammen, jf. afsnit 3.2. I disse tilfælde er alle oplysninger gennemgået og for at opnå et mere retvisende billede af, hvilke fordele der kan være modtaget fra private aktører i perioden, er de oplysninger om gaver, rejser og arrangementer, som falder uden for spørgerammen, ikke medtaget. Det drejer sig fx om middage hos skattefaglige organisationer eller offentlige myndigheder og rejser betalt af Skatteministeriet selv eller andre landes myndigheder.

6.2 Vedrørende gaver

314 af de 324 tidligere og nuværende chefer har svaret, at de ikke har modtaget gaver, mens 10 tilsammen har modtaget gaver ved 27 lejligheder i perioden fra 1993 til 2010.

I 19 tilfælde bestod gaverne af vin, chokolade og bøger, der er modtaget navnlig ved receptioner i forbindelse med jubilæer og udnævnelser mv. Der er tale om gaver af mindre omfang foræret af en bred giverkreds bestående af organisationer og samarbejdspartnere i øvrigt.

Der er efter de foreliggende oplysninger intet, der tyder på, at de omhandlede gaver falder uden for de gældende rammer, hvorefter man kan modtage sædvanlige lejlighedsgaver ved særlige fødselsdage, jubilæer mv. Modtagelse af gaverne antages derfor at være i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper for offentligt ansattes adgang til at modtage gaver og andre fordele.

De øvrige otte gaver er adgangskort til Tivoli til samme chef givet i otte år. Tivoli har oplyst, at man har en årelang og fast praksis for at sende sådanne kort til en bred kreds af personer, herunder medlemmer af Folketinget, ministre, medlemmer af Kø-

benhavns Borgerrepræsentation og ledende embedsmænd mv., og at alene et yderst begrænset antal af de udsendte adgangskort gennem årene er blevet returneret. Det må således lægges til grund, at der er en almindelig praksis for, at den nævnte personkreds beholder de pågældende kort. Det er oplyst af den pågældende chef, at de pågældende kort, i hvert fald i de seneste år, alene er benyttet i tjenstlig sammenhæng, hvorved det ikke kan formodes, at der er opnået en fordel. Der synes således ikke at være grund til at fastslå, at der er taget mod gaver i strid med de forvaltningsretlige principper.

Samlet set er vurderingen, at cheferne i Skatteministeriet ikke har modtaget gaver i strid med de gældende retningslinjer.

6.3 Vedrørende arrangementer

6.3.1 Faktuelle oplysninger

284 af de 324 chefer har oplyst, at de ikke i perioden 1993 til 2010 har deltaget i arrangementer af nogen art. 40 chefer oplyser, at de har deltaget i i alt 151 arrangementer i Danmark.

Arrangementerne falder i følgende tre hovedkategorier:

Arrangementer type	Antal chefer	Antal arrangementer
Møde med frokost/middag	11	27
Frokost/middag uden egentligt møde	28	62
Kulturelle arrangementer (kultur, golf/sportsarrangementer) evt. med tilknyttet spisning	24	62

Inden for alle tre kategorier af arrangementer har der i 34 tilfælde deltaget ledsagere. Flertallet - 25 - ligger inden for kategorien kultur-, golf- eller sportsarrangement.

Det samlede antal arrangementer fordeler sig over hele perioden fra 1993 til 2010. To tredjedele er afholdt inden for de seneste fem år, hvor organisationen også har været størst. Også kulturarrangementer inkl. sportsarrangementer har været fordelt over hele perioden, dog med størstedelen i den første del af perioden, idet 17 af 62 ligger inden for de sidste fem år.

For så vidt angår ledsageres deltagelse i arrangementer, ligger godt halvdelen i de sidste fem år.

Arrangørerne er en bred vifte – i alt mere end 50 forskellige – inden for it, ledelsesrådgivning, andre virksomheder og øvrige samarbejdspartnere.

6.3.2 Vurdering af arrangementerne

For så vidt angår deltagelse i arrangementer, afhænger det af en konkret vurde-

ring, om en offentligt ansats deltagelse i et arrangement ligger inden for rammerne af de forvaltningsretlige principper på området.

6.3.2.1 Møde med frokost/middag

A) I tilfælde, hvor bespisning finder sted i forbindelse med et fagligt arrangement, er udgangspunktet, at det ikke er i strid med forvaltningsretlige principper at deltage. I de tilfælde, hvor der foreligger nærmere oplysninger om arrangementerne, har der været tale om arrangementer med tæt tilknytning til Skatteministeriets faglige område eller til ministeriets organisation. Der har i et vist omfang været tale om åbne arrangementer med en bred deltagelse. Der er ingen oplysninger om, at arrangementerne var af en omfattende karakter.

Der er en relativ vid adgang for offentligt ansatte til at tage imod en frokost/middag, der indgår som et integreret element i et fagligt arrangement, hvorfor de pågældende arrangementer antages at ligge inden for de forvaltningsmæssige principper.

B) For så vidt angår frokoster og middage afholdt uden oplyst egentligt foregående eller efterfølgende møde, har der i en række tilfælde været tale om fx arbejdsfrokoster, markering af afslutning af et projekt eller samarbejde, mærkedage hos samarbejdspartnere mv. og/eller om relativt åbne arrangementer med en bred deltagelse. Heller ikke her foreligger der oplysninger om, at arrangementerne havde en omfattende karakter.

Generelt synes chefernes deltagelse i frokoster og middagsarrangementer at ligge inden for det forvaltningsretligt accepterede. Dette anses at gælde for både middage afholdt i Danmark og middage betalt af andre end Skatteministeriet, når en offentligt ansat er på rejse i udlandet, jf. nærmere herom nedenfor under afsnit 6.4.

C) I fire tilfælde, der alle ligger mere end fire år tilbage, af i alt 27, har ledsagere til chefen deltaget i arrangementer i tilknytning til et møde.

Som udgangspunkt er det i strid med de gældende retningslinjer at medtage ledsagere, ligesom dette forhold kan indicere, at arrangementet ikke er tilstrækkelig fagligt.

Imidlertid er det oplyst i ét tilfælde, at invitationen tillige gjaldt ledsageren "i egen ret". I to tilfælde er der tale om brede arrangementer, hvor chefen i overensstemmelse med invitationen medbragte ledsager, hvor deltagelsen tjente repræsentative formål. Der foreligger ikke nærmere oplysninger om det fjerde tilfælde.

I fem tilfælde, hvoraf de fire ligger over 10 år tilbage i tiden, af i alt 62 arrangementer har ledsagere deltaget i frokoster/middage uden angivelse af egentligt møde. Det er oplyst, at et arrangement fandt sted i forbindelse med tildeling af en pris til chefen. Et andet arrangement blev afholdt i forbindelse med en direktørs fratræden. Om de sidste tre arrangementer foreligger der ikke nærmere oplysninger.

Med det forbehold, at der ikke foreligger nærmere oplysninger for alle arrangementer, må det generelt antages, at det var i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper, at ledsagere deltog i arrangementerne.

6.3.2.2 Kulturelle arrangementer mv.

23 personer har oplyst at have deltaget i 62 kultur- og eller sportsarrangementer. Der er tale om operaforestilling, rundvisning, teaterforestilling, foredrag, koncert, deltagelse i golfspil, overværelse af fodboldkamp eller cykelløb og lign.

Arrangementerne fordeler sig efter deres art således:

Arrangementer, art	Arrangementer, antal
Kulturarrangementer mv., heraf	35
- jubilæumsarrangement, julearrangement, traktement med rundvisning efter teaterforestilling mv.	7
- koncert med navngiven kunstner	5
- foredrag med international politiker	2
- uoplyste kulturarrangementer	21
Sportsarrangementer, herunder golf eller fodboldkampe, heraf	27
- Dansk Tipstjeneste	4
- øvrige sportsarrangementer	23

Af de indleverede oplysninger om kulturarrangementer fremgår det, at der i syv tilfælde har været tale om arrangementer for en relativ bred kreds af inviterede afholdt i anledning af jubilæer eller lignende mærkedage. Det må antages, at de pågældendes deltagelse i disse arrangementer har haft et repræsentativt øjemed, og at deres deltagelse var i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler.

Deltagelse i kulturarrangementer i form af koncerter med navngivne kunstnere (fem tilfælde) og foredrag med international, kendt politiker (to tilfælde) kan derimod som udgangspunkt ikke karakteriseres som tjenende repræsentative formål, ligesom der næppe kan findes en faglig begrundelse for deltagelse i sådanne arrangementer.

For så vidt angår de resterende 21 uoplyste kulturarrangementer, hvor der ikke foreligger nærmere oplysning om deres art, herunder om der fx er tale om brede, åbne arrangementer, der kan have et tjenstligt formål, kan det ikke udelukkes, at arrangementerne ligger uden for de forvaltningsretlige principper.

Af de 27 sportsarrangementer er der i mindst fire tilfælde fra 1990'erne tale om invitationer til at overvære fodboldkampe modtaget fra Dansk Tipstjeneste - nu Danske Spil, hvor staten ifølge lov om visse spil, lotterier og væddemål ejede 80 pct. af aktiekapitalen, og hvor det offentlige ejerskab i henhold til den pågældende lov blev varetaget af Skatteministeriet. Endvidere var – og er - Skatteministeriet ressortministerium for lovgivningen om gevinstgivende spil, og arrangementerne kan desuden siges at have en nær sammenhæng med Dansk Tipstjenestes daværende hovedaktivitet, som var at udbyde spil på bl.a. fodboldkampe. I tilknytning hertil må der lægges vægt på, at Dansk Tipstjeneste havde monopol på at udbyde sådanne spil i Danmark, og at overskuddet fra Tipstjenestens aktiviteter med udbud af spil efter lovgivningen skulle anvendes til idrætsformål,

alment kulturelle formål mv., således at Tipstjenesten ikke har haft nogen umiddelbar kommerciel interesse i at invitere en chef fra Skatteministeriet til de pågældende arrangementer. På den baggrund anses deltagelse i sådanne arrangementer ikke for at være i strid med de forvaltningsretlige principper.

Med hensyn til de 23 øvrige isolerede sportsarrangementer antages de derimod ikke at tjene repræsentative formål e.l.

I 25 af de 62 kultur- og sportsarrangementer mv. har der deltaget ledsagere, hvoraf 17 inden for de seneste fem år. I et mindre antal tilfælde – fire – fremgår det, at der er tale om, at chefers deltagelse med ledsager har tjent repræsentative formål. I situationer (navngivne koncerter og sportsarrangementer), seks tilfælde, hvor chefers deltagelse anses for at være i strid med de forvaltningsretlige principper, anses dette også at gælde for ledsagers deltagelse. I de øvrige 15 tilfælde, hvor der ikke foreligger nærmere oplysninger om arrangementet, kan det ikke udelukkes, at ledsagerens deltagelse kan være i strid med de forfatningsretlige principper.

6.4 Vedrørende rejser

6.4.1 Faktuelle oplysninger

279 af de 324 tidligere og nuværende chefer angiver ikke at have deltaget i rejser, mens 45 chefer har deltaget i samlet 127 rejser, herunder rejser betalt af Skatteministeriet, se afsnit 3 om undersøgelsens omfang og formål.

De angivne rejser er fordelt over alle år fra 1993 til 2010, dog med hovedvægten på rejser fra 2006 og frem.

Visse typer af rejser har fundet sted flere gange. Da de alle er betalt af Skatteministeriet eller ToldSkat / SKAT, er de ikke medtaget i undersøgelsen og omtales her alene for fuldstændighedens skyld.

Det gælder fx rejser til IFA, International Fiscal Association, hvis formål er studiet og udviklingen af international og komparativ ret inden for offentlige finanser, særligt international og komparativ skatteret og beskatningens finansielle og økonomiske betydning.

Årligt gennemføres en studietur for beslutningstagere i den offentlige sektor, med eller uden deltagelse af medarbejdere fra Skatteministeriet. Rejserne arrangeres af KMD og HP (Hewlett-Packard) og betales af deltagerne selv, dvs. i dette tilfælde Skatteministeriet. Rejserne går til forskellige destinationer hvert år og varer knap en uge. Der udarbejdes et program, som er møntet på ledende chefer, og indholdet af studieturen omhandler som oftest digitalisering og lign.

Endvidere skal det nævnes, at Skatteministeriets departementschef er medlem af både et dansk og et internationalt organiseret netværk. YPO. Young Presidents' Organisation, er et internationalt netværk for topchefer, som bliver udnævnt, inden de er fyldt 45 år. Dansk Selskab for Virksomhedsledelse er paraplyorganisation for samtlige VL grupper i Danmark med de over 3000 medlemmer. I forbindelse hermed har departementschefen deltaget i studierejser, som er betalt af Skatteministeriet. I det omfang der har deltaget en privat ledsager, er omkostningerne hermed afholdt af eg-

ne midler. Fælles for disse studieture har været, at deltagerkredsen består af – især – privatansatte virksomhedsledere, samt at rejserne primært har omfattet besøg af ledende politikere, erhvervsledere samt besøg på danske virksomheder. I tilknytning til disse rejser indgår også en turistmæssig udflugt af ca. en dags længde.

I knap halvdelen af de selvangivne rejser, indgår ikke oplysninger om særskilte arrangementer, fx kultur- eller sportsbegivenheder eller større bespisninger betalt af virksomheder, mens det i den anden halvdel er oplyst, at chefer har deltaget i sådanne arrangementer. Under rejser har 22 chefer deltaget i arrangementer. Over halvdelen af disse er frokoster og middage. Middagene er betalt af mange forskellige arrangører, såsom faglige- og erhvervsorganisationer, it-virksomheder og lign.

Det er endvidere angivet, at fem chefer har deltaget i 13 kulturarrangementer. Dette dækker over for eksempel museumsbesøg, udflugter, middage med underholdning og teaterbilletter.

Fem chefer har derudover angivet fem golf/sports-arrangementer. Fire chefer har oplyst, at de er blevet inviteret til at spille golf.

Rejser blev forlænget med et ophold i 26 situationer – heraf ved egenbetaling i 22 tilfælde.

Fire chefer deltog i 2004 i en rejse til Sydafrika. Formålet med rejsen var at deltage i et strategimøde arrangeret af de sydafrikanske skattemyndigheder i samarbejde med to it/konsulentvirksomheder. Skatteministeriet har betalt en pakkepris for rejsen til en af de it-virksomheder, der var medarrangør. Rejsen blev afsluttet med et week-endophold med turistmæssige indslag, som ikke blev betalt af ToldSkat, men formetlig af en privat virksomhed.

I 23 tilfælde havde chefer en privat ledsager med på rejse, hvoraf 22 er afregnet ved egenbetaling. En rejse for en ledsager er betalt af SKAT, hvor der var tale om en rejse til England med diplomoverrækkelse som afslutning på et længere lederkursus. Udgiften for ledsageren var en del af den samlede kursusudgift.

Ni rejser er betalt af private aktører. Rejserne vedrører seks chefer i perioden 1996 til 2008 og er betalt af forskellige private aktører. Der er tale om forskellige betalere hver gang. Baggrund og formål for rejserne er kort beskrevet nedenfor.

De to førstnævnte rejser vedrører Skatteministeriets departement og de sidste syv ToldSkat / SKAT.

1) Norge 2005. Rejsen blev betalt af en dansk transportvirksomhed. Baggrunden var, at brancheforeningen havde bedt om, at chefen deltog i et møde i Oslo for at drøfte nordisk skattelovgivning.

2) Holland, 2008. Rejsen blev betalt af en dansk virksomhed. Formålet var at vise virksomhedens aktiviteter i udlandet ved at lade chefen sejle med et containerskib fra en udenlandsk havn (Rotterdam) til næste anløbshavn – i dette tilfælde Bremerhaven. Formålet var at få kendskab til, hvordan containertrafikken foregår i praksis, herunder se skibet i funktion.

3) Litauen, 1996. Rejsen blev betalt af en shippingvirksomhed. Formålet var, at der skulle indvies en havn, hvorfra der skulle sejle færger til Danmark. Chefen, der foretog rejsen, havde mulighed for at se havnen og møde litauisk toldvæsen.

4) Frankrig 2000. Rejsen blev betalt af en virksomhed, der havde inviteret den pågældende chef som oplægsholder på en konference.

5) Holland, 2004. Rejsen blev betalt af en it-virksomhed. Der var tale om en verdensomspændende præsentation af en ny it-plattform. SKAT deltog med en chef og tre medarbejdere; desuden deltog andre fra den offentlige sektor.

6) Sverige, 2007. Rejsen til Stockholm blev betalt af det af SKAT anvendte rejsebureau. Rejsen var en én-dagstur. Formålet var, at en chef og nogle medarbejdere fik forevist rejsebureauets nye, interne rejsesystem.

7) Island, 2008. Rejsen blev betalt af udlejer af SKATs hovedcenter. Formålet med rejsen var, at lejekontrakten skulle genforhandles og underskrives.

8) Irland, 2008. Rejsen blev betalt af en dansk finansiel virksomhed. Der var tale om deltagelse i et seminar, hvor emnet var nye (elektroniske) betalingsmetoder. SKAT udbad sig faktura fra virksomheden for transportudgiften; men det har ikke været muligt at få sikkerhed for, om betaling har fundet sted.

9) England 2008. Rejsen blev betalt af en virksomhed, der havde bedt den pågældende chef om at holde et oplæg på en konference.

6.4.2 Vurdering af rejserne og de tilknyttede arrangementer

For så vidt angår arrangementer, såsom frokoster, middage og kultur- og sportsarrangementer, som chefer har oplyst at have deltaget i under rejserne, er vurderingen af, om deltagelsen er i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper den samme, som hvis arrangementet havde fundet sted i Danmark, jf. afsnit 4.3.

I forbindelse med rejser er der som nævnt ovenfor under 6.4.1 oplyst om 13 kulturarrangementer og et sportsarrangement. Oplysningerne vedrørende de enkelte arrangementer er sparsomme. Når der imidlertid ses på sammenhængen med rejsens art, er der en formodning for, at arrangementerne har haft et vist repræsentativt formål. Endvidere fremgår det, at der i flere tilfælde er tvivl om, hvem der reelt har betalt for arrangementerne, fx om en udgift var dækket af rejseudgifterne, betalt af Skatteministeriet, eller om arrangementet var betalt af en ekstern.

Ud fra de oplysninger, der foreligger, kan det konkluderes, at 7 ud af de 13 arrangementer ikke er i strid med de forvaltningsretlige principper, idet de enten er af meget beskeden art og/eller er en del af et integreret forløb, så som en afsluttende middag med underholdning. En offentlig ansat vil endvidere kunne deltage i rundvisninger, museumsbesøg eller lignende, hvor den fordel, som vil kunne siges at ligge i den offentligt ansattes vederlagsfrie deltagelse, er så beskeden, at den bl.a. af den grund ikke er egnet til at skabe tvivl om den ansattes upartiskhed.

For så vidt angår 3 arrangementer foreligger der ikke tilstrækkeligt med oplysninger til at vurdere de enkelte arrangementer.

Et arrangement er oplyst til at være en teaterforestilling. Som hovedregel er det ikke inden for rammerne af de forvaltningsretlige principper at modtage sådanne billetter. Det samme gør sig gældende for et sportsarrangement, hvor ydelsen bestod af en billet til en kamp. I sidstnævnte er der dog tvivl om, hvem der betalte.

For så vidt angår arrangementerne i tilknytning til rejsen til Sydafrika i 2004, såvel golf/sportsarrangementer som kulturarrangementer, må det vurderes, at deltagelse heri ikke er i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper.

Det følger af de generelle forvaltningsretlige retningslinjer, at en rejse eller et arrangement, der er betalt af en privat aktør, ikke betragtes som en gave eller anden fordel, når den offentligt ansattes arbejdsgiver kunne have afholdt udgiften.

Imidlertid fremgår det af SKATs interne retningslinjer fra 2006: ”Du skal altid og ubetinget afslå et tilbud om at få betalt dine rejseomkostninger i forbindelse med deltagelse i et arrangement.”. SKATs interne retningslinjer er således ikke overholdt i fire tilfælde (6 – 9)), uden at der dermed kan siges at foreligge forhold, som strider mod de forvaltningsretlige principper.

I Skatteministeriets departement var der ikke udgivet særlige interne retningslinjer.

Alle ni rejser, som er betalt af private aktører, er sagligt begrundede og havde SKAT/Skatteministeriet været opmærksom på afregningen af rejserne, ville og kunne SKAT/Skatteministeriet selv have betalt for de pågældende rejser, jf. afsnit 4.3.

Ud fra en konkret vurdering af de ni rejser, som er betalt af andre end Skatteministeriet og ToldSkat / SKAT, er der således ikke belæg for at vurdere, at modtagelsen er i strid med forvaltningsretlige principper for offentligt ansattes modtagelse af gaver og andre fordele.

7. Konklusion

Som tidligere nævnt har undersøgelsen blandt 367 nuværende og tidligere chefer i Skatteministeriet i perioden 1993 til 2010 identificeret 27 tilfælde, hvor chefer har modtaget gaver fra private virksomheder mv., 151 tilfælde hvor der har været deltagelse i diverse arrangementer og 127 rejser.

Ingen af de modtagne gaver ses at være modtaget i strid med de gældende forvaltningsretlige principper.

Blandt de 151 arrangementer, som i alt 40 chefer har deltaget i, findes 30 arrangementer på baggrund af de foreliggende oplysninger at være af en karakter, således at de pågældende ikke burde have deltaget i arrangementerne. Der er tale om fem koncerter med navngivne kunstnere, to foredrag med international politiker og 23 golf-/sportsarrangementer, som er nævnt under afsnit 6.3.2.2.

Dertil kommer de 21 uoplyste kulturarrangementer, der omhandler koncerter mv. For så vidt angår disse, hvor der ikke foreligger nærmere oplysning om deres art, kan det ikke udelukkes, at arrangementerne ligger uden for de forvaltningsretlige principper.

Hertil kommer, at i 34 af de 151 arrangementer har ledsagere deltaget. I ni tilfælde har ledsagere deltaget i møder med frokost/middag. Med det forbehold, at der ikke foreligger nærmere oplysninger for alle arrangementer, må det generelt antages, at det var i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper, at ledsagere deltog i arrangementerne. I fire tilfælde med kulturelle arrangementer er der tale om repræsentative formål. I seks af disse tilfælde, hvor chefens deltagelse anses for at være i strid med de forvaltningsretlige principper, anses dette også at gælde for ledsagers deltagelse. I de øvrige 15 tilfælde, hvor der ikke foreligger nærmere oplysninger om arrangementet, kan det ikke udelukkes, at ledsagerens deltagelse kan være i strid med de forfatningsretlige principper.

Af de 127 rejser er ni betalt af private aktører. Trods dette forhold ses de forvaltningsretlige principper ikke at være overtrådt i nogle af disse tilfælde. Det ligger i, at et arrangement eller en rejse, der er betalt af en privat aktør, ifølge de generelle forvaltningsretlige retningslinjer ikke betragtes som en gave eller anden fordel, når den offentligt ansattes arbejdsgiver kunne have afholdt udgiften.

Imidlertid fremgår det af SKATs interne retningslinjer fra 2006: ”Du skal altid og ubetinget afslå et tilbud om at få betalt dine rejseomkostninger i forbindelse med deltagelse i et arrangement.” SKATs interne retningslinjer er således ikke overholdt i fire rejser, uden at der dermed kan siges at foreligge forhold, som strider mod de forvaltningsretlige principper. I Skatteministeriets departement var der ikke udgivet særlige interne retningslinjer.

For så vidt angår arrangementerne i tilknytning til rejsen til Sydafrika i 2004 må det vurderes, at deltagelse heri ikke er i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper.

På baggrund af det forholdsvis begrænsede antal af tilfælde, hvor arrangementets faglige relevans er tvivlsomt, og hvor de generelle forvaltningsretlige principper dermed ikke synes overholdt set i forhold til den lange periode på 17 år, som undersøgelsen vedrører, samt det store antal chefer, der har været underkastet undersøgelsen, synes der ikke at være rimeligt belæg for påstanden om, at der hersker eller har hersket en dårlig virksomhedskultur i SKAT præget af bestikkelsesagtig adfærd.